

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ РЕГІОНУ В УМОВАХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

11 травня 2023

Міністерство освіти і науки України
Чернівецька обласна військова адміністрація
Чернівецька обласна рада
Чернівецька міська рада
Державний торговельно-економічний університет
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Університет ім. Стефана чел Марє (м. Сучава, Румунія)
Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща)

ТРАНСФОРМАЦІЯ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ РЕГІОНУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**м. Чернівці (Україна)
11 травня 2023 року**

Вудвуд Вікторія, Гут Любов ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	116
Гедін Максим ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІ РЕАЛІЇ В УКРАЇНІ	120
Долга Галина СУЧАСНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ТА ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	125
Комова Олена ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	129
Кудінова Ірина ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА У КРИЗОВИХ УМОВАХ	133
Мельниченко Світлана ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	136
Михайліченко Ганна, Лисяна Валерія БАР'ЄРИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У БІЗНЕСІ	140
Peniuk Valeriia START-UP IN UKRAINE IN WAR CONDITION	145
Переверзева Тетяна ДОЦІЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ЕКОГЛЕМПІНГІВ У ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ	148
Постова Валентина БАРНА ІНДУСТРІЯ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	153
Скрипник Анастасія ІМПАКТ-ПІДПРИЄМНИЦТВО: АКТУАЛЬНИЙ ВЕКТОР ТА ФІЛОСОФІЯ ПІДТРИМКИ І РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	157
Табенська Юлія ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	161
Федорова Діна, Кірчу Катерина РЕАЛІЇ І ТРАНСФОРМАЦІЇ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В КРИЗОВИХ УМОВАХ	164
Хитрова Ольга РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	169

ТРАНСФОРМАЦІЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В КРИЗОВИХ УМОВАХ
functioning of which largely determines not only the level of satisfied demand of the total consumer but also the nature of solving many social problems within the social policy framework of the state. Currently, the majority of enterprises in the restaurant business should be attributed to multidisciplinary enterprises since they satisfy not only the basic, physiological needs of visitors but also communication needs, needs for carrying out certain forms of leisure and obtaining certain cultural benefits. The restaurant business is a social institution that solves critical social problems of society and the individual. So naturally, it is justified that the crisis is dangerous to losing business. But during the crisis, new opportunities open up for any head of the enterprise.

Юлія Табенська, к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Воєнні події, які сколихнули нашу країну та світ зокрема, внесли свої корективи в діяльність підприємств, установ, організацій, зокрема підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Так, за попередніми оцінками НБУ, економіка України в 2022 році скоротилася приблизно на 30%, і цілком зрозуміло, що про економічне зростання мова не йшла. Зважаючи на воєнну агресію з боку нашого «сусіда» частина українських територій була окупованою. Підприємства в інших регіонах зазнали значних втрат через руйнування та пошкодження потужностей або ж просто зіткнулися з перебоями в роботі та складнощами з наданням послуг в готельно-ресторанній сфері, попит зрозуміло, що знизився, у тому числі внаслідок вимушеної міграції мільйонів українців у сусідні країни.

Нині, у 2023 році ми можемо стверджувати, що український бізнес, незважаючи на виклики сучасності, продемонстрували вражаючу здатність оперативного адаптуватися до форс-мажорних обставин. Більшість підприємств і надалі працює під час широкомасштабної війни, нехай і на нижчих потужностях. Аграрії провели чергову посівну, енергетики роблять неможливе для збереження стійкості енергосистеми, доволі стабільно працює ІТ-сектор, а торгівля та сектор послуг швидко пристосувалися до роботи в умовах постійних обстрілів і повітряних тривог. Масштабний енергетичний терор, влаштований росією під кінець року, хоча і завдав додаткових втрат українській економіці, але зупинити її не зміг [1].

Центральний банк нашої країни відноситься до центральних фінансових інституцій уряду, представляє нашу країну і виступає Банком банків, Банкіром уряду, відповідає за емісію грошової одиниці – гривні та грошово-кредитну політику, виконуючи основні завдання, функції, обов'язки, які задекларовані у Законі України «Про Національний банк України». Функцій нацбанку є більше 30, проте найголовніші зводяться до: реалізації ефективної грошово-кредитної політики; емісії грошової національної одиниці – гривні; банківським регулюванням, наглядом і контролем за діяльністю комерційних банків [3].

Згідно із законом України «Про банки та банківську діяльність» банк є юридичною особою, яка має виключне право на підставі ліцензії національного банку України здійснювати такі загальновідомі операції: залучення у вклади грошових коштів фізичних і юридичних осіб та розміщення зазначених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик; відкриття і ведення банківських рахунків фізичних та юридичних осіб [2].

Хотілося б відзначити, що комерційних банків на території України зареєстровано багато. Так, ще до 2014 року функціонувало приблизно 170 комерційних банків, а станом на

березень 2023 року – вже 65 банків. Це означає, що за неповні десять років з банківського сектору нашої країни ліквідовано більше ста комерційних банків, які не витримали коливання інфраструктури фінансового ринку, простіше кажучи – виявилися не стабільними банками.

За даними Національного банку України (профіль ФБ сторінки) бізнес у квітні позитивно оцінив результати своєї діяльності порівняно з попереднім місяцем вперше з жовтня 2021 року [1]. Про це свідчать результати щомісячного опитування щодо індексу очікувань ділової активності (ІОДА).

Підприємства торгівлі вдруге поспіль надали найоптимістичніші оцінки результатів та перспектив своєї діяльності: секторальний індекс у квітні зріс до 57,6 (із 53,6 у березні).

Підприємства сфери послуг продовжили пом'якшувати негативні оцінки щодо своїх економічних перспектив завдяки поступовому відновленню попиту, поліпшенню ситуації з енергопостачанням та сезонному фактору: секторальний індекс становив 48,8 (із 45,7 у березні).

Підприємства будівництва надали найстриманіші серед інших секторів економіки оцінки щодо своїх економічних результатів: секторальний індекс у квітні становив 44,9 (у березні – 45,9). На відміну від попереднього місяця, респонденти очікували зменшення обсягів будівництва, а також посилили негативні оцінки щодо обсягів нових замовлень.

Водночас пом'якшилися оцінки щодо зайнятості: підприємства торгівлі вперше з січня 2022 року очікують на збільшення чисельності працівників, решта секторів прогнозують темпи скорочення персоналу нижчими темпами, ніж у попередні місяці.

Таким чином, бізнес оперативно адаптувався до викликів сьогодення, у своїй діяльності продовжує використовувати банківські послуги, з початку 2023 року все частіше можна чути риторику у практиків щодо економічного зростання в нашій рідній Україні.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua/> (дата звернення 20.03.2023 р.)
2. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12. 2000 №2121-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення 20.03.2023 р.)
3. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 №679- XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення 20.03.2023 р.)

Tabenska Julia, PhD, Associate Professor,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

**THE PRACTICE OF USING BANKING SERVICES BY HOTEL
AND RESTAURANT BUSINESS ENTERPRISES IN THE
CONDITIONS OF WAR**

In the previous publication, the author considered the main challenges of business in the conditions of war, highlighted the main statistical data on the development of enterprises of various segments in April 2023 in comparison with previous periods. The main intermediary of all operations of enterprises - the banking sector of Ukraine - is highlighted.

Діна Федорова, д.т.н., професор,
Державний торговельно-економічний університет,
Катерина Кірчу, студент,
Державний торговельно-економічний університет,
м. Київ

**РЕАЛІЇ І ТРАНСФОРМАЦІЇ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В
КРИЗОВИХ УМОВАХ**

Війна в Україні значно вплинула на усі сфери економіки держави. Ресторанний бізнес перебуває на межі виживання. Починаючи від пандемії, стабільний розвиток ресторанного бізнесу зазнав спаду. Воєнний стан, загроза безпеки,